

BUSADCO: 10 năm góp phần làm thay đổi bộ mặt đô thị và nông thôn

Không sử dụng ngân sách nhà nước mà dùng lợi nhuận sau thuế, BUSADCO đã mạnh dạn, chủ động đầu tư cho nghiên cứu, ứng dụng khoa học và công nghệ (KH&CN). Kết quả là, BUSADCO đã sáng tạo được những công nghệ mới, sản phẩm mới có tính ưu việt vượt trội và được vinh danh không chỉ trong nước mà còn trên trường quốc tế. Những thành công trong nghiên cứu và ứng dụng KH&CN không chỉ mang lại lợi ích cho BUSADCO mà còn giải quyết được những vấn đề bức xúc của thực tiễn, đem lại lợi ích thiết thực cho xã hội, góp phần xây dựng đồng bộ hệ thống hạ tầng kỹ thuật đô thị, nông thôn và bảo vệ môi trường, đảm bảo phát triển bền vững.

Được thành lập ngày 1.9.2003 theo Quyết định số 5884/QĐ-UB của UBND tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu, Công ty Thoát nước và Phát triển đô thị Bà Rịa - Vũng Tàu (BUSADCO) hoạt động theo mô hình công ty TNHH một thành viên 100% vốn nhà nước. Lúc đầu, BUSADCO được thành lập với mục tiêu quản lý, đầu tư, xây dựng và vận hành hệ thống thoát nước đô thị trên địa bàn tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu nhằm chống ngập úng, chống ô nhiễm, bảo vệ môi trường đô thị. Qua quá trình 10 năm xây dựng và trưởng thành, đến nay, BUSADCO đã trở thành một đơn vị mạnh trong lĩnh vực nghiên cứu, ứng dụng KH&CN nhằm phát triển, cải tạo, nâng cấp hệ thống hạ tầng kỹ thuật đô thị, nông thôn và bảo vệ môi trường trên phạm vi cả nước, cung cấp nhiều sản phẩm hữu ích, góp phần quan trọng làm thay đổi bộ mặt đô thị và xây dựng nông thôn mới. BUSADCO cũng là doanh nghiệp KH&CN đầu tiên được cấp Giấy chứng nhận số 01/DNKHCN ngày 13.4.2009 của Sở KH&CN tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu.

Với hơn 20 đầu mối trực thuộc, 6 phòng chức năng và 7 ban quản lý dự án, BUSADCO hiện có 750 lao động,

Mô hình cơ sở hạ tầng công nghệ BUSADCO

trong đó có hàng trăm kỹ sư và cử nhân các chuyên ngành, đang hoạt động hiệu quả tại nhiều vùng, miền của đất nước.

Những ngày đầu mới thành lập, BUSADCO đứng trước rất nhiều khó khăn, thách thức, như: cơ chế quản lý chưa khoa học, còn thụ động, phân tán, số vốn lúc đầu ít ỏi (10 tỷ đồng), chưa tương xứng với yêu cầu đầu tư cho công tác thoát nước, chống ngập úng và ô nhiễm. Nhân lực lao động chỉ vài chục người, lại không được đào tạo chuyên môn về thoát nước,

môi trường. Bên cạnh đó, công nghệ xử lý vấn đề thoát nước, môi trường còn lạc hậu, chủ yếu là công cụ thô sơ, thủ công, người lao động phải trực tiếp tiếp xúc với bùn thải độc hại và nguy hiểm, ảnh hưởng tới sức khỏe. Cũng chính vì vậy mà hiệu quả của hoạt động thoát nước lúc này rất hạn chế: không chủ động phòng ngừa được tình trạng ngập úng, không giải quyết được hiện trạng ô nhiễm môi trường mà chủ yếu là đối phó, thụ động và khắc phục theo tình thế; hệ thống thoát nước manh mún, cũ kỹ, chắp vá, nhiều lưu vực không

hòa mạng, chất lượng cống xuống cấp trầm trọng, nhiều tuyến đường chưa có hệ thống thoát nước... Đứng trước nhu cầu bức thiết phải bảo vệ môi trường sống trong lành của cộng đồng dân cư, khắc phục tình trạng ngập úng, ô nhiễm môi trường đô thị, BUSADCO đã thể hiện tinh thần dám nghĩ, dám làm, sự sáng tạo, năng động, chủ động trong việc nghiên cứu, phát triển và ứng dụng những sản phẩm hạ tầng kỹ thuật đô thị có chất lượng cao, giải quyết được tình trạng ngập úng không những trên địa bàn tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu mà còn được sử dụng trên toàn quốc.

Với chủ trương “muốn phát triển phải biết tận dụng và phát huy mọi nguồn lực, mà trước hết chính là nội lực, mọi thành viên BUSADCO dù ở cương vị nào, khi thực hiện nhiệm vụ được giao cũng phải tìm tòi, sáng tạo, phải tìm kiếm giải pháp tốt nhất cho mỗi công việc”, BUSADCO đã sớm phát động và tạo mọi điều kiện cho những sáng kiến, cải tiến kỹ thuật của mỗi thành viên đều được trân trọng, được triển khai thực hiện. Để phát huy sáng kiến, BUSADCO đã tổ chức tập huấn, gợi mở cách tìm tòi, nghiên cứu, sáng tạo cho các thành viên của mình. Việc phát động và tổ chức các phong trào thi đua phát huy sáng kiến, cải tiến kỹ thuật như một “cú hích” vào nhu cầu, niềm say mê sáng tạo vốn có trong mỗi người. Kết quả là, đã có hàng chục sáng kiến mỗi năm, trong đó có nhiều sáng kiến có ý nghĩa kinh tế - xã hội to lớn. Những sáng kiến này đã được hiện thực hóa, thí nghiệm, thử nghiệm và ứng dụng vào thực tế, qua đó khắc phục những điểm chưa phù hợp để cho ra đời các sản phẩm thế hệ sau tốt hơn, ưu việt hơn thế hệ trước. Có thể kể đến những sáng kiến, những kết quả nghiên cứu nổi bật trong các lĩnh vực KH&CN sau:

Trong lĩnh vực cơ học chế tạo máy: đã nghiên cứu, ứng dụng thành công 3 sản phẩm hữu ích bảo vệ môi trường là cụm tời máy nạo vét hệ thống cống ngầm thoát nước đô thị; công nghệ

Hội thảo khoa học về những công nghệ mới của BUSADCO

rung lắc để chế tạo các loại cầu kiện bê tông cốt thép; cống điều tiết nước triều nhằm súc rửa, hòa loãng, thoát nhanh, giảm thiểu ô nhiễm môi trường tại các kênh, mương, hồ “chết”.

Trong lĩnh vực công nghệ sinh học: đã nghiên cứu, ứng dụng thành công các công trình xử lý nước thải đô thị, sinh hoạt phân tán; công nghệ xử lý nước thải cho các nhà hàng, khách sạn; công nghệ xử lý nước thải cho các cơ sở chế biến hải sản...

Trong lĩnh vực công nghệ vật liệu xây dựng: đã nghiên cứu thành công và hoàn thiện dây chuyền công nghệ chế tạo các sản phẩm bê tông cốt thép thành mỏng đúc sẵn dùng cho hệ thống kết cấu hạ tầng kỹ thuật đô thị, nông thôn và bảo vệ môi trường; xây dựng Nhà máy chế tạo các loại thiết bị bê tông cốt thép thành mỏng đúc sẵn.

Ngoài ra, BUSADCO còn cho ra đời nhiều loại bể phốt đô thị, nông thôn, hệ thống hố ga thu nước mưa và ngăn mùi kiểu mới cho các đô thị; giếng thăm bê tông cốt thép đúc sẵn liên kết mối nối cống, bó vỉa hè các loại; các cụm bể chứa và lọc nước; bồn rác xanh; dải phân cách; kênh mương máng, tấm đan các loại; hệ thống kiểm soát cao độ mực nước chống ngập úng; cầu kiện bê chắn; tấm ghép bảo vệ đê; cột điện BUSADCO; hộp đồng hồ cấp nước; tấm vỉ lát xung quanh gốc cây xanh; cầu kiện cầu thang các loại... Đây cũng chính là những sản phẩm ra đời từ những sáng kiến của BUSADCO, đã và đang được ứng dụng rộng rãi tại 46/63 tỉnh, thành phố trên cả nước, trong đó có 18 sản phẩm đã được cấp bằng độc quyền sáng chế và giải pháp hữu ích; 4 Cúp vàng Techmart Asean + 3 năm 2009; 13 sản phẩm

đã được Bộ KH&CN phê duyệt danh mục lập tiêu chuẩn Việt Nam (TCVN) tại Quyết định số 3501/QĐ-BKHCN ngày 21.12.2012; 16 chứng nhận hàng hóa đạt tiêu chuẩn chất lượng do Trung tâm Kỹ thuật Tiêu chuẩn Đo lường Chất lượng 2 cấp; 5 Giấy chứng nhận công nghệ phù hợp của Bộ Xây dựng cho phép áp dụng trên toàn quốc và xuất khẩu...

Không chỉ cho ra những sản phẩm hữu ích được tiêu thụ trong nước, các sản phẩm của BUSADCO đã bước đầu xuất khẩu sang Malaysia, Lào và được áp dụng trong tất cả các dự án bảo vệ môi trường, cải tạo, nâng cấp đô thị có sử dụng nguồn vốn ODA hợp tác song phương và đa phương (vốn của Ngân hàng Thế giới, Ngân hàng phát triển châu Á, Tổ chức Hợp tác phát triển Nhật Bản). Điều đó chứng tỏ, các sản phẩm KH&CN của BUSADCO đã đạt tiêu chuẩn cao, đủ sức cạnh tranh với hàng hóa, công nghệ nước ngoài, thay thế được hàng ngoại nhập, góp phần khẳng định công nghệ và thương hiệu Việt. Mới đây, BUSADCO đã thực hiện thành công Dự án Xây dựng đồng bộ hệ thống xử lý nước thải phân tán cho thị trấn Diễn Châu, huyện Diễn Châu, tỉnh Nghệ An do Bộ Xây dựng đặt hàng. Bộ Xây dựng đang tiến hành thẩm định các kết quả của Dự án để ban hành áp dụng trên toàn quốc.

Trong các sản phẩm của BUSADCO, có nhiều sản phẩm đã góp phần thiết thực trong công cuộc xây dựng nông nghiệp, nông thôn mới, điển hình như: bể phốt nông thôn và hệ thống kênh, mương, máng nội đồng, đường nông thôn... đã được ứng dụng rộng rãi tại nhiều vùng nông thôn, làm thay đổi bộ mặt của nông thôn, xây dựng môi trường nông thôn

Thành lập từ năm 2003, BUSADCO không chỉ đơn thuần thực hiện các nhiệm vụ công ích mà còn phát triển mạnh trong một số lĩnh vực khác, đặc biệt là lĩnh vực sáng tạo - ứng dụng KH&CN. Trong 10 năm hoạt động, BUSADCO đã có rất nhiều công trình khoa học trong lĩnh vực hạ tầng kỹ thuật đô thị, nông thôn và bảo vệ môi trường, đoạt 6 giải thưởng Vifotec, 12 giải thưởng quốc tế. Anh hùng lao động Hoàng Đức Thảo - Chủ tịch kiêm Tổng giám đốc BUSADCO là tác giả, đồng thời là người khởi xướng, dẫn dắt các cộng sự nghiên cứu và triển khai ứng dụng các công trình khoa học kỹ thuật này, với mục đích vì nhân sinh, để mọi người không kể giàu, nghèo đều được thừa hưởng thành quả phúc lợi xã hội do các công trình mang lại.

trong sạch hơn, hạn chế việc sạt lở, xói mòn tại các đê, kênh, mương, máng..., giúp người dân chủ động phòng chống bão, lũ lụt. Riêng “bể phốt nông thôn” không chỉ khắc phục được tình trạng ô nhiễm nguồn nước mặt, nước ngầm mà còn có khả năng kiểm soát tận gốc nguồn xả thải, đồng bộ kết nối hệ thống thu gom, bao đón, chuyển tải, xử lý tập trung nước thải, chất thải sinh hoạt, góp phần phòng chống nhiều loại dịch bệnh lây lan do kiểm soát được chất thải.

Bằng những sản phẩm nội lực, sử dụng vật liệu sẵn có và nguồn lao động tại chỗ, tiết kiệm nhiều chi phí, mỗi sản phẩm KH&CN của BUSADCO có công dụng và lợi ích cụ thể nhưng nhìn chung, các sản phẩm này đã giải quyết được nhiều bất cập của hệ thống thoát nước nói riêng, hệ thống kết cấu hạ tầng kỹ thuật đô thị và nông thôn nói chung, mang lại môi trường trong lành cho cộng đồng. Đây cũng chính là thực hiện chủ trương,

chính sách của Đảng và Nhà nước trong việc ưu tiên đầu tư kết cấu hạ tầng kỹ thuật, xây dựng nông thôn mới, bảo vệ môi trường, đảm bảo an sinh xã hội.

Cũng phải nói thêm rằng, mặc dù gặp nhiều khó khăn lúc ban đầu, song trong quá trình hoạt động, BUSADCO đã có nhiều thuận lợi như: sự ủng hộ của các bộ/ngành, các cấp từ Trung ương đến địa phương; sự quan tâm, chú trọng đầu tư của Lãnh đạo Tỉnh ủy, HĐND và UBND tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu; nhận thức về tầm quan trọng của thoát nước đô thị và xây dựng nông thôn mới đối với phát triển bền vững, bảo vệ môi trường; sự gắn kết của các đối tác, khách hàng trong và ngoài nước và đặc biệt là sự đoàn kết, nhất trí của tập thể lãnh đạo và toàn bộ cán bộ công nhân viên, người lao động thuộc BUSADCO.

Với những gì đã đạt được, BUSADCO đã được đón nhận nhiều

phần thưởng cao quý, đồng thời đã lập “nhiều kỷ lục” như: “Doanh nghiệp sở hữu nhiều công trình khoa học đoạt giải thưởng quốc gia và quốc tế nhất tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu” - xác lập ngày 1.7.2009; “Doanh nghiệp KH&CN đầu tiên của tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu” - xác lập ngày 20.10.2011; “Doanh nghiệp KH&CN đoạt nhiều giải thưởng nhất của các tổ chức sáng tạo KH&CN trong nước và trên thế giới” - xác lập vào ngày 30.10.2011. Với trên 85% doanh thu của doanh nghiệp phát sinh từ sản phẩm KH&CN, BUSADCO được đánh giá là doanh nghiệp đi tiên phong, là cánh chim đầu đàn của ngành thoát nước.

Tin tưởng vào nội lực của BUSADCO, năm 2012, Thủ tướng Chính phủ đã phê duyệt Đề án xây dựng Trung tâm Phát triển năng lực ngành nước Việt Nam, theo đó, giao BUSADCO làm chủ đầu tư để tổ chức triển khai thực hiện Đề án. Đây là lần đầu tiên, một doanh nghiệp được Chính phủ giao nhiệm vụ đào tạo nhân lực bằng nguồn vốn ODA, sử dụng Quỹ hỗ trợ phát triển Việt - Đức. Trung tâm có chức năng, nhiệm vụ bồi dưỡng, đào tạo nghiệp vụ cho các đối tượng là cán bộ quản lý và cán bộ chuyên môn ngành cấp thoát nước; nghiên cứu và ứng dụng các tiến bộ KH&CN vào thực tiễn; hỗ trợ cơ quan quản lý nhà nước nghiên cứu xây dựng cơ chế, chính sách ngành nước (giá dịch vụ; tiêu chuẩn, định mức cấp thoát nước; cơ chế, chính sách về quản lý và phát triển ngành nước). Trung tâm sẽ chính thức hoạt động vào năm 2014, tuy nhiên, năm 2012 và 2013, BUSADCO đã phối hợp với Tổ chức hợp tác hỗ trợ phát triển Việt - Đức (GIZ), Hiệp hội Nước - Viện Khoa học Thủy lợi - CHLB Đức tổ chức một số hội thảo, tập huấn, bồi dưỡng chuyên môn về ngành nước cho nhiều cán bộ ngành cấp thoát nước thuộc nhiều tỉnh/thành phố...■

HG

